

BEELDBREKERS

voorbij wij en zij

Intro

Maandelijks kan je in de Pianofabriek terecht voor een uitdagende lezing. Ook dit seizoen staan we stil bij het intercultureel samenleven, voorbij het 'wij & zij'-denken. Verschillende actoren op het terrein en een geïnteresseerd publiek worden gestimuleerd tot reflectie over vragen waarmee we in de actuele superdiverse samenleving geconfronteerd worden. We kiezen er bewust voor om geen tegensprekelijke debatten maar inspirerende gesprekken op te zetten, zodat we niet verder inspelen op de actuele dualisering in de samenleving. We willen die dualisering kaderen en kritisch belichten zodat er ruimte ontstaat voor nieuwe stemmen, alternatieve en inclusieve verhalen die deze dualisering overstijgen. "Beeldbrekers – Voorbij wij en zij" is geen lezing of debat maar een verdiepende, inspirerende en constructieve gesprekkenreeks met deskundige academici, activisten, kunstenaars en andere tegendraadse spelers uit het sociale en culturele middenveld. We streven altijd naar een evenwicht in afkomst en gender en geven geen podium aan seksistische, racistische, en homofobe ideeën of personen.

Programma

24/09/2013 "Verzet?" Over sociale rechtvaardigheid, verzet en de antiracistische strijd
THOMAS DECREUS

29/10/2013 "Twee maten, twee gewichten?" De (on)zin van "de strijd tegen radicalisering"
HASNA ANKAL & BRAHIM LAYTOUSS

26/11/2013 "Zwarte Piet, is Sinterklaas racistisch?" Over het gecontesteerd koloniaal karakter
OMAR BA & JOHNNY VAN HOVE

28/01/2014 "Selectief geheugen?" Over 100 jaar WOI en onze verbeelding van de Grote Oorlog
MOHAMED BENHADDOU & MARC REYNEBEAU

25/02/2014 "Tijdelijke gastvrijheid?" Over 50 jaar Marokkaanse & Turkse arbeidsmigratie
MERYEM KANMAZ & MOHAMMED CHAKKAR

25/03/2014 "Objectieve neutraliteit?" Over neutraliteit als mogelijk excuus voor discriminatie
FATMA ARIKOGLU & MARYAM H'MADOUN

29/04/2014 "Postkoloniale armoede?" Armoedebestrijding vanuit een postkoloniaal perspectief
NADIA FADIL & MARCO MARTINIELLO

“Verzet?” Over sociale rechtvaardigheid, verzet en de antiracistische strijd

Het is aan niemand minder dan de jonge rebel en intellectueel Thomas Decreus om het seizoen te openen, naar aanleiding van de publicatie van zijn zeer lezenswaardig boek ‘Een paradijs waait uit de storm’. Decreus is niet alleen doctorandus aan de KU Leuven, hij was ook de drijvende kracht achter de Shame-betoging in Brussel tegen het uitblijven van een regering in 2011. Verder engageert hij zich in de praktijk en als onderzoeker in de indignados-beweging. In zijn laatste boek geeft hij een interessante kijk op de noodzaak van verzet. Sinds de Arabische revoluties trokken wereldwijd honderdduizenden jongeren de straten op voor meer sociale rechtvaardigheid. De beweging was diffuus en raakte bekend onder verschillende namen: de ‘indignados’, ‘occupy’ of simpelweg de ‘99%’. Volgens filosoof Thomas Decreus symboliseren deze bewegingen het eigenlijke beginsel van iedere democratie: het constante verzet van de machtelozen tegen de machthebbers, of van de 99% tegen de 1%. Met die gewaagde stelling gaat Decreus aan de slag om het hedendaagse politieke bestel aan een scherpe kritiek te onderwerpen. Hij ontmaskert de representatieve democratie als een verborgen aristocratie en wijst op de onverenigbaarheid van het democratisch ideaal met premissen van het neoliberale beleid en het marktdenken. Voor Beeldbrekers gaat hij verder in op de linkse tussen sociale rechtvaardigheid, verzet en de antiracistische strijd.

Thomas Decreus studeerde geschiedenis en filosofie aan de universiteit van Leuven. Hij werkt er aan een doctoraat dat de conceptuele link wil blootleggen tussen (politieke) representatie, hegemonie en macht. Thomas Decreus was medeorganisator van de Shame -betoging in 2011.

“Twee maten, twee gewichten?” Over de zin en onzin van “de strijd tegen radicalisering”

De wereld is een dorp. Conflicten elders in de wereld hebben dus ook een impact op onze lokale samenleving. Wat we vroeger al zagen met conflicten in Congo of Palestina zien we nu opnieuw met Syrië. Vooral het feit dat enkele jonge moslims van hier mee gaan strijden, baart de publieke opinie zorgen. Talloze Europese toppolitici roepen op om militair in te grijpen, maar problematiseren tegelijkertijd de moslimjongeren die de daad bij het woord voegen. Het mediadebat schijnt echter niet te gaan over wat jongeren in de armen van religieuze activisten en verzetsstrijders drijft, noch over de positie van onze overheid in deze oorlog. De focus lag eenzijdig op wat we moeten doen als ‘de geradicaliseerde elementen’ terug zouden komen naar ons dorp. Het actief opsporen van vreemde nummerplaten, verdachte burens, lange baarden, het ontnemen van de nationaliteit van hier geboren burgers, werden als oplossingen naar voor geschoven. Dit alles terwijl de grootste partij van ons land de Vlaams nationalistische radicalisering expliciet als programmapunt aanprijst en de extreem-nationalistische en neonazistische bewegingen nog nooit zo sterk hebben gestaan in Europa sinds de Tweede Wereldoorlog. Blijkbaar is de ene radicalisering niet even verontrustend als de andere. Wanneer is iets radicaal, vanaf wanneer wordt het een probleem en wie bepaalt dit?

Hasna Ankal is als journaliste gestart bij het jongerenpersagentschap StampMedia, maar schrijft ondertussen voor het Belang Van Limburg en is redactrice bij al.arte.magazine. Zij volgt de actualiteit in België en Marokko op de voet.

Brahim Laytouss is imam en voorzitter van de moskee en educatief centrum Al Markaz et-Tarbawi aan de Elyzeese Velden in Gent. Momenteel doctoreert hij aan de Universiteit van Antwerpen rond islamitische bewegingen in Vlaanderen.

“Zwarte Piet, is Sinterklaas racistisch?” Over het gecontesteerd koloniaal en racistisch karakter

Ondanks het grote maatschappelijk draagvlak, gaan er steeds meer stemmen op die het sinterklaasfeest en meer bepaald de verhouding van de Sint tot Zwarte Piet als een racistisch relikwie uit een koloniaal verleden zien, toen slavernij nog geen taboe was. Wit komt hiermee diametraal tegenover zwart te staan. De witte goedheiligman die brave kindjes op de schoot neemt en cadeautjes geeft versus de zwarte dienaar die stoute kinderen slaat en in de zak stopt. Deze dualiteit zou het sinterklaasfeest een racistisch mensbeeld bij kinderen bevorderen. Sinds 2009 is het feest beschermd als immaterieel cultureel erfgoed, althans in Vlaanderen, nog niet bij de UNESCO. Daarvoor is het nog wachten op Nederland waar de controversie rond Zwarte Piet ook al enkele jaren opspeelt. De kritiek op het kinderfeest kan niet meteen op veel begrip rekenen bij de Vlaamse publieke opinie.. Wijst de drang tot verankering op angst om de eigen culturele identiteit in vraag te stellen? Heeft ‘de ander’ in de dominante blanke samenleving nog recht om kritiek te leveren en om mee te bepalen wat wel en niet tot het collectief erfgoed behoort? Men kan dezelfde vragen stellen over de beeldvorming van Kuifje, Suske en Wiske of het standbeeld van Godfried van Bouillon en Leopold II in het centrum van Brussel.

Omar Ba is coördinator bij het Afrikaans Platform en bestuurslid bij onder meer Kif Kif. Als publicist verbindt hij zijn kennis over antiracistische en postkoloniale stromingen zoals de negritude en de Black Power-beweging aan de actualiteit in België.

Johnny Van Hove doctoreert momenteel aan de Universiteit Gießen over Congo-ism: Congo als de ander in (het) Amerikaanse intellectuele discours. Hij is coauteur van onder meer “Media en Racisme” en redacteur van het Collegium for African-American Research.

“Selectief geheugen?” Over 100 jaar WO I en onze verbeelding van de Grote Oorlog?

Tijdens de viering van de patriottische militaire inzet van onze soldaten in WO I wordt weinig stilgestaan bij het feit dat alleen al in Europa de koloniale heerser Frankrijk zo’n 134.000 Maghrebijnse en Afrikaanse soldaten ingezet heeft. Duizenden Congolese soldaten vochten in Afrika tijdens de Oost-Afrika Campagne om de Duitse bezetter ook in de kolonies terug te dringen. Ook voor België dienden enkele tientallen Congolese soldaten mee in de loopgraven van ’14-’18. Bij prestigieuze veldslagen of op de eerst rij bij de bevrijding van Parijs of Rome werden Maghrebijnse en Afrikaanse soldaten gewaardeerd, zodat ook in de media enkel de blanke geallieerden in beeld kwamen als de heldhaftige bevrijders. Enkele hoopvolle initiatieven buiten beschouwing gelaten, wordt de bijdrage van koloniale troepen aan de strijd voor vrijheid en democratie nog steeds verzwegen. Hoe komt het dat deze waarheid pas 100 jaar na datum komt bovendrijven? Is het intussen te laat? Welke meerwaarde heeft deze historische herinnering voor het actueel samenleven in diversiteit?

Mohamed Benhaddou is politiek wetenschapper en militant bij de Arabisch-Europese Liga (AEL). Als publicist komt hij regelmatig in het nieuws. Hij staat in de frontlinie in de strijd tegen racisme.

Marc Reynebeau is journalist, columnist en historicus. Hij was een tijd lang verbonden aan het weekblad Knack, en is thans redacteur bij De Standaard. Naast columns schreef hij ook ontelbare kritische essays en verschillende historische boeken, waaronder “Het nut van het verleden”.

“Tijdelijke gastvrijheid?” Over 50 jaar Marokkaanse & Turkse arbeidsmigratie

Na de Tweede Wereldoorlog lag België in puin. Het land was verarmd, fabrieken en woningen waren verwoest, de woningnood en de armoede waren torenhoog. In 1946 ondertekende België een akkoord met Italië om Italiaanse gastarbeiders naar België over te brengen. Tien jaar later lieten 262 mensen het leven in de mijnramp van Marcinelle. De ramp betekende het einde van een grote immigratie van Italiaanse gastarbeiders naar ons land. Voor de Belgen waren de mijnen niet echt aantrekkelijk om in te werken. Belgische werknemers verwachtten meer veiligheid, betere werkomstandigheden en meer loon. In 1964 diende België een officiële aanvraag in om buitenlandse arbeidskrachten uit Marokko en Turkije aan te werven en in 1969 en 1970 werden bilaterale aanwervingsakkoorden ondertekend met Tunesië en Algerije. Migrantenarbeid werd gezien als bijkomende arbeid om tijdelijk het tekort aan plaatselijke arbeiders aan te vullen: zij werden ‘gastarbeiders’ genoemd. Men was er toen heilig van overtuigd dat deze mensen na hun diensten terug zouden keren naar hun eigen land, wat niet gebeurde. Naarmate deze ‘gastarbeiders’ zich integreerden en langdurig vestigden, wordt hun aanwezigheid geproblematiseerd, paradoxaal genoeg onder het mom van een gebrek aan integratie. Is de Belgische meerderheid dan enkel bereid te leven met tijdelijke goedkope arbeidskrachten die zich niet integreren in de samenleving?

Meryem Kanmaz is doctor in de Politieke en Sociale Wetenschappen, en coördineerde het migrantenvrouwen- en -meisjescentrum Casa Blanca te Vilvoorde. Ze werkte als redactrice binnenland bij De Standaard en als inhoudelijk expert bij Mana vzw en is onder meer auteur van het boek “Nieuwe moskeeën in Vlaanderen”.

Mohammed Chakkar is voorzitter van FMV (Federatie Marokkaanse Verenigingen) en ligt aan de basis van verschillende projecten, zoals IQRA-Vlaanderen, Platform Allochtone Jeugdwerkingen en Moussem, die de voorwaarden realiseerden voor de emancipatie van de Marokkaanse gemeenschap in België.

“Subjectieve neutraliteit?” Over neutraliteit als mogelijk excuus voor discriminatie

Vertegenwoordigers van de overheid moeten in hun contact met de burger onpartijdig zijn, daar is iedereen het over eens. Onpartijdig betekent dan dat de overtuiging van ambtenaren, levensbeschouwing of ideologie even aan de kant gezet moet worden ten voordele van de gelijkwaardige dienstverlening aan elke burger. Het idee dat ambtenaren hiervoor uitwendige symbolen die hun overtuiging, levensbeschouwing of ideologie kenbaar zouden maken, zoals de hoofddoek, moeten vermijden, doet het laatste decennium echter heel wat stof oplaaien. De overheid gaf het startschot, het onderwijs en de arbeidsmarkt volgden zonder aarzelen. De schoenwinkelketen Torfs werd zelfs beloond voor haar progressief diversiteitsbeleid door het zogenaamde neutraliteitsprincipe in te voeren. In de praktijk zien we echter dat vooral overtuigingen, levensbeschouwing en ideologieën die niet aanvaard worden in de dominante samenleving, zoals de islam, geproblematiseerd worden. Mensen die afwijken van het politiek correcte of wenselijke worden op deze manier gediscrimineerd. Ontkennen we hiermee niet de subjectiviteit van de zogezegd neutrale meerderheid van onze samenleving en haar politieke vertegenwoordiging? Is het actueel vurig pleidooi voor ‘neutraliteit’ een nieuwe vorm van racisme, seksisme of homofobie?

Maryam H'Madoun is als doctor in de Toegepaste Economie verbonden aan de Universiteit van Antwerpen. Naast haar onderzoek naar de invloed van geloof op werk, tijd en sociale voorkeuren, is zij onder meer medeoprichtster van Boeh! (Baas over eigen hoofd!) en “Kieskeurig 2012”.

Fatma Arikoglu is als communicatiewetenschapper verbonden aan ella, het Kenniscentrum gender en etniciteit. Voordien was ze onderzoeksmedewerker bij de Nederlandstalig vrouwenraad. Ze is de drijvende kracht achter het vrouwenluik van ella en laat geen kans onbewust om gendermechanismen bloot te leggen.

“Postkoloniale armoede?” Over de strijd tegen armoede, vanuit een postkoloniaal perspectief

Personen met een migratieachtergrond zijn oververtegenwoordigd in de armoedecijfers. En dan houden onderzoeken in deze context bovendien enkel rekening met mensen die legaal in België verblijven. Tewerkstelling is de beste bescherming tegen armoede. Spijtig genoeg kennen niet-Europese burgers een zeer zwakke activiteitsgraad op de arbeidsmarkt. Zij worden bovendien het zwaarst getroffen door de werkloosheid. Zo heeft slechts 1 op 4 Turkse of Marokkaanse burgers in dit land werk. Bovendien zijn zij het vaakst aangewezen op de minst gewaardeerde arbeidssectoren met een hoger risico op werkloosheid, lagere lonen, slechtere werkomstandigheden en jobonzekerheid. Verschillende studies wijzen bovendien op de discriminatie op de arbeidsmarkt ten aanzien van personen van buitenlandse origine. De globale postkoloniale verhoudingen van uitbuiting lijken zo gereproduceerd te worden op nationaal niveau. Hoe kan men deze historische etnostratificatie van armoede bestrijden? En kan men armoede wel bestrijden zonder deze postkoloniale verhoudingen mee in de strijd op te nemen?

Nadia Fadil is als Doctor in de Sociale Wetenschappen werkzaam aan het Centrum Interculturalisme, Migratie en Minderheden van de KUL. Ze is daarnaast ook activiste en auteur van onder meer “Een leeuw in een kooi. De grenzen van het multiculturele Vlaanderen”.

Marco Martiniello is als doctor in de Politieke wetenschappen verbonden aan de universiteit van Luik en de Europese universiteit in Firenze. Hij is onder meer directeur aan het “Centre d’Etudes de l’Ethnicité et des Migrations” (CEDEM).

Je kan ons ook volgen op **Facebook**

Je kan de gesprekken telkens herbekijken op **Kif Kif Tv**

Praktische Info

Telkens op dinsdagavond om 20:00

Toegang: € 5 / € 4 (studenten en werkzoekenden) / € 1.25 (art.27)

Pianofabriek – Fortstraat 35 – 1060 Sint-Gillis – www.pianofabriek.be

Een initiatief van de Pianofabriek ism Kif Kif, Masereelfond en MO* Magazine

KIFKIF.BE

VLAAMSE
GEMEENS
CHAPSCO
MMISSIE